

Jon Dørsjø: Streiftog i naturfølelse. D.N:T.'s årbok 1962.

Er naturlengselens krav verd å kjempe for? Ja, den er det, fordi naturfølelsen — selv den mest private og eksklusive naturfølelse — i sitt innerste vesen kanskje er den mest ubegrenset allmenmenneskelige av all sjelsvirksomhet. Den er i menneskeheten uten landegrenser. Underlige kjensler kan overmanne oss for eksempel i fjellet, en følelse av kontakt med noe ubestemt som både er nært og fjernt på en gang, en makt som virker kjent og ukjent, på en gang utenfor oss og inne i oss. Vi kaller det forskjellige ting — romantikk — religiøsitet — naturmystikk.

Litt om Trøndelag og ubrukte muligheter

Fra en Budalsdagbok.

AV JOHAN WEIDEMANN

«Boer jeg paa det høie Fjeld
hvor en Finn skjød en Reen
med sin Rifle paa Skien,
hvor der sprang et Kildevæld,
og hvor Ryperne pladsked i Lien.
Klippens Top, som Granen bær,
muntre Sjæles Fristed er.
Verdens Tummel nedenfor
til min skyhøie Bolig ei naaer.»

Bynesingen Johan Nordahl Brun kunne vel ha sin gode grunn til å ride sin Pegasus til fjells fra «Verdens Tummel nedenfor», enten nå dette var de opptrekkende tordenskyer til den franske revolusjon, eller det var dønningene fra den. Urolige tider var det i alle fall. Og allikevel, verdens tummel nå til dags er sagtens like skremmende, enten det nå er politiske eller økonomiske tordenskyer, eller dønningene kan måles i SO², Lux eller Decibel.

Og sikkert har vi like god grunn som Johan Nordahl Brun til å søke klippens topp hvor den dag i dag muntre sjeler har sitt fristed.

Budalen, fjerde juledag.

Jeg vet om et fjell, egentlig er det et fjellområde, som jeg i mitt stille sinn har kalt «de åpne hytters fjell». For her i dette store fjellområde kan du finne små, grå fjellhytter spredt på strategiske steder langt inne i det bølgende fjellet, helst ved et småvann hvor det kan slenge en ørretpinne, slik som Gråttjønn, Halstjønn, Damtjønn, Tverbekktjønn og flere. Det enestående ved disse hyttene er at de ikke er låst, de har bare en krok i døren, ja en pinne til sik-

ring om stormen skulle riste i døren. Men du er velkommen inn, hvis du farer som folk. Her er rent og velstelt, her er stoler og bord, køyer med ulltepper og reinskinn, kaffekjel og ovn og litt tørr ved, ja her er et åpent skap på veggen med litt kaffe og sukker hvis du skulle være i nød. Du kan overnatte også hvis du skulle være i enda større nød. Her kan du sitte ned og spise din niste, her er fremmedbok på bordet med en blyantstubb til.

«Var her på en snartur idag, skodde i fjellet og dårlig skiføre, dette er ei god hytte, takk for mei».

Jeg har vandret i mange fjell i Syd-Norge. Aldri har jeg funnet maken til dette. Dette er medmenneskelighet i praksis, det er beviset på den store fjellmannsbroderskap. Hvem eier disse hyttene? Tja. Hvem holder dem vedlike? Tja. Det blir ihvertfall gjort. Hvor er dette fjellområdet? — I Trøndelag.

Noen har sagt eller skrevet at Trøndelag er «et turistmessig vacuum». Kan hende det er riktig hvis man tenker på moderne turistsentra med svømmehall og skitrekk. Jeg liker heller å kalle Trøndelag «de ubrukte muligheters land». Og innerst inne ville jeg ønske at det fortsatt skulle være et slikt «Kanskje-land».

Det ligger en latent rikdom i ubrukte naturherligheter, riktig fattig er den som ikke har flere muligheter i bakhånd.

Budalen, Nyttårs-ettermiddag.

Himmelen står i flammer over fjellene vestover. Det blir nok storm. Det var synd det, for nå står skogen så pen og helgepyntet med bomullsdekorasjon. Plogen går med snøspruten høyt tilværs som en freidig frihetens fane.

Jeg går på tur på kartet. Det er nesten like moro som å gå «på orntli».

Jeg kunne gå opp her ved denne setra og følge elvedraget oppover der, så kan det vel være et par timers marsj til det fjellvannet der. Kanskje det vaker fisk der. Hvem vet. Jeg kunne slå meg til med teltet ved det bekkoset der, koke litt kaffe og steke en fleskebit. Sitte og høre på myggen synge. Hvis det er godvær. Forresten er det alltid godt vær når jeg går tur på kartet. Og tusen muligheter.

Her et år dro min kone og jeg over en fjellvidde sydpå. Jeg ville vise henne en turisthytte som jeg husket med glede fra den

Tegning av Johan Weidemann.

gang jeg var gutt. Vi gikk hele dagen i duskregn, ikke liv å se, ja bortsett fra noen forskremte reinsdyr. Og så flyet, det lille sportsflyet som summet som en sint veps, og gikk ned på et vann der inne, tok av og gikk ned igjen. Da vi kom frem til mitt drømmeslott var der fullt av folk, mange fine fiskestenger, ingen fisk. Vi kom i prat med en kar mens vi ventet på maten. Hvilken vei han hadde kommet hit inn? Og alle de andre?» Jo, jeg har tatt bilen opp til enden av vannet her, og så motorbåten over. Det er den eneste måten å komme hit inn på det.» Sa han. Jeg har det vitnefast. Stakkars mann. Han hadde bare en eneste mulighet.